

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR			
Egész évre	12 kor.	Negyedévre	3 kor.
Félévre	6 kor.	Egyes szám ára	20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk egynéhány nap mulva XXVIII-ik évfolyamába lép.

Felhasználjuk ezt az alkalmat arra, hogy a „Bácska“-t megyénk olvasóközönségének további jóakaratu támogatásába ajánljuk. Büszkén valljuk, hogy a lap fennállása óta híven, becsülettel és tisztességgel teljesítette kötelességét, szem előtt egyedül a közélet önzetlen szolgálatát tartotta. Ennek köszönheti folytonos izmosodását, ennek köszönheti azt, hogy a „Bácska“ a megyei közéletnek már régóta számottevő tényezője. Frázisokkal és nagyhangú ígéretekkel nem dolgozunk, csak azt ígérhetjük meg az újév küszöbén, hogy nehéz munkánkat ezután is a legnagyobb lelkesedéssel fogjuk teljesíteni.

A válságos politikai helyzet kötelességünké teszi, hogy a bekövetkezendő időkben a rendesnél többet foglalkozunk politikával.

A nagy küzdelemből mi is ki fogjuk venni részünket. Hívek maradunk ahhoz a politikához, a melyet ez a lap, amióta politikáivá lett, homlokára irt s mindig tántoríthatlanul követett.

A legerőteljesebben hangsúlyozzuk, hogy gróf Tisza István politikájának a mostani akciója helyességének és szükségességének feltétlenül hívei vagyunk s azt körünkhöz képest a legodaadóbban támogatni fogjuk.

Meggyőződésünk teljes erejével fogjuk hirdetni e nehéz órában gróf Tisza István miniszterelnök hazafiságát s államférfiúi zsenialitását, melynek diadalra kell vezetni e nemzet ügyét.

Ismételten kérjük megyénk és városunk komoly elemeit, segítsenek hírlapírói tisztünk teljesítésében anyagi és szellemi támogatásukkal.

A „Bácska“ szerkesztősége.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

A választások előtt.

Most már bizonyos, hogy a jövő év január hónapjában országos képviselőválasztások lesznek. A kocka el van vetve, a nemzet áll dönteni, vajjon azt akarja-e, hogy ebben az országban a kisebbség terrorizmusa döntsön, vagy pedig azt akarja, hogy rend és nyugalom legyen és érvényesülhessen a parlamentáris élet fundamentumát képező többségi akarat.

Alig fér kétség ahhoz, vajjon a jelenlegi helyzetben törvénysértést képez-e az ex lex állapotban való választás. A koalíciós ellenzék legsúlyosabb embere, gróf Andrássy Gyula adta meg rá a választ, hogy: nem! A közel levő választási hadjárat egyik izgatási fegyvere tehát elvesztette az életét.

Ha a miniszterelnök nem kérte volna az indennitás megszavazását kifejezetten a választás céljaira: nem terhelné oly nagy felelősség a szövetkezett ellenzéki pártokat. Minthogy azonban Tisza István őket erre felhívta s hozzátette, hogy alkotmányos érzésű ember nem tagadhatja meg az ilyen kérelem teljesítését, a törvényen kívüli

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Nem jön többé vissza...

Nem jön többé vissza. Pedig egyre várom. Olvasom az órát, a percet számlálom, Hívó szóval hívom lázas éjszakákon: Gyere vissza hozzám, édes boldogságom, Fehér gyöngyvirágom.

Ha már maga nem jön, csak írna levelet. Két-három sor hosszút, édest. szerelmeset, Úgy mint akkor régen, mikor még szeretett. Hogy csak egy kissé is el tudnám oszlatni Fájó kételyemet.

Ha csak annyit írna: még mindig szeretlek, Szívemen hordanám azt a kis levelet, Elvinném magammal ki a hideg sírba. S még ott is áldanám imádságos kezét.

Amellyel írta.

Eichardt Károly.

Téli strófák.

Írta: Erdős Renée.

Gyanakodom a kövér Micire, amióta napoként itt settenkedik az ablakom alatt és akárhogy hívom befelé, nem tudom rávenni, hogy csak egyszer is átlépi a küszöbömet.

— Köszönöm kisasszony. Most nem. Majd holnap. Haza kell mennem.

— Mici maga fogy. Maga nekem gyanus. Mit csinál.

Elpirul a hajáig és elszalad az ablaktól. — Ne bántson! — kiáltja oda hozzám félig könyörögve, félig boszusan.

Aztán eloldalog.

A bokáig érő ruhája alól kilátszanak a gömbölyű, husos lábai, az izléstelen, esuesos orru cipőben. A nagy cipői ügyetlenül mozognak járás közben. A derekát mereven tartja és a vállait lelógatja.

Méregbe jövök amint nézem és utána kiáltok:

— Mici, minek jön ide? tudja, hogy nem szeretem a 16 éves leányokat.

*

De azért — estére kelve — megint halom macskaszőrű kaparását az ablaküvegen.

— Kisasszony — szól be halkán — kisasszony.

— No mi az? Jöjjön be!

— Köszönöm, majd máskor. Majd holnap. Csak azért jöttem, hogy megkérdezzem, van-e új vers?

— Nines. Azt hiszi, az csak úgy jön magától? Tucsaszámra? Ahhoz hangulat kell. Meg más egyéb. Most nines. Menjen haza.

Lehajtja a fejét, nagy szomorú szeméit rám meresztí és sóhajt.

— A hópelyhek is hullanak — mondja aztán — ni, fehér az akáci, tél van!

— Ugye nagyon kövér vagyok? — kérdi kis idő mulva nagy mélabusan. — Pedig levest sem eszem már. De a tésztát szeretem.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

állapot bekövetkezéséért az ellenzék fogja terhelni a felelősség s egyedül őt Isten és emberek előtt.

A választó közönség előtt két kérdés fog állani az eldöntésre: vajjon helyes-e a személyi gyűlöletnek azt a mérhetlen fokát, melylyel az ellenzék gróf Tisza István személye iránt viselkedik, vagy pedig annak a férfinak tartja, akire ez az ország kormányzata nyugodtan rábízható? Ez lesz az első kérdés. A második pedig az, amelyre a nemzetnek felelnie kell: vajjon mit jelentenek a november 18-iki események?

Az, ami november 18-án történt, az nem ok, — s ezt kell jól megértetni a választó közönséggel — hanem egy végső szükségesség volt az alkotmányosság lényegének megmentésére.

Ha gróf Tisza István nem az a nagyszabású államférfi, aki, úgy a saját kényelme szempontjából nyugodtan kormányozhatott volna, fenhagyván továbbra is a kisebbségi terrorizmus lehetőségét; ezzel azonban meghagyta volna a lehetőségét annak, hogy 20–30 képviselő akkor tegye a törvényhozást munkaképtelenné, amikor akarja, addig ameddig akarja s akkor buktasson kormányt, amikor neki tetszik. Gróf Tisza István politikai becsületessége épen abban rejlik, hogy nem ingadozott s kényelmi szempontokra való tekintet nélkül hozzáfogott programjának egyik sarkkövéhez, megmentéséhez a magyar parlamentarizmusnak, amely az ellenzéknek immár évekre terjedő akciója folytán, ugyszólván a végnapjait élte.

Arra fog tehát felelni a nemzet: a többség kormányozza-e ezt az országot s méltó-e a vezéri tisztre gróf Tisza István?

Bácsme gyében a szabadelvűpárt hitünk szerint erősen és jól van szervezve s alig lehet okunk kételkedni, hogy a választás eredménye a legnagyobb fokú bizalmat fogja kifejezni gróf Tisza István iránt. Megyénkben is megindultak mindenfelé a kombinációk, sőt egyes helyeken a választási mozgalmak is, formális jelölések természetesen az országgyűlés feloszlata előtt nem fognak történni s ezért személyi kérdésekről egyelőre hirt mi nem adunk, mert lapunk komolyságával nem fér össze az, hogy találgatásokba bocsájtjuk.

Igy állván a dolgok, kötelességünk most már minden figyelmünket, minden buzgalmunkat, hű kötelességteljesítésünket a választási csatátra kell koncentrálnunk.

A nehéz küzdelem döntő ütközete a választási urnánál fog lezajlani. S ha az ellenzék hirdeti is, hogy a nemzet ítélete mit sem fog változtatni a küzdő felek helyzetén, ez önáltatás. Talán a tusa áthúzódik a következő országgyűlésre is, talán a rombolás és lázadás lelke még akkor sem hagyja el az ellenzék egy részét, mikor a nemzet, minden politikai cselekedeteink egyetlen bírójá, hallatta perdöntő szavát. De abban ne kételkedjék senki, hogy ezek már csak utócsatározások lesznek, megvert hadak utolsó, kétségbeesett ellentállási kísérletei, utófájdalmak, a melyekkel szemben már egész más határozottsággal s egész más erkölcsi jogosultsággal áll a kormány és a szabadelvűpárt.

Tekintettel a legközelebb meginduló választási mozgalmakra, felkérjük lapunk összes munkatársait és barátait:

sziveskedjenek bennünket a mozgalom minden legcsekélyebb mozzanatáról rögtön és részletesen tudósítani. — Felmerülő kiadásokat szívesen megterítjük.

A szerkesztőség.

Vármegyei közgyűlés.

Több sürgős ügy elintézetése céljából rendkívüli közgyűlés tartása válván szükségessé, ezen közgyűlés 1905. évi január hó 4 én Zomborban, a vármegyei székház nagytermében reggeli 9 órakor fog megtartatni a következő tárgysorozattal:

1. Kovacsév Grúja felebbezése Obecse község által a felsőréti földterületek legeltetése tárgyában hozott határozat ellen.
2. Obecse község határozata Racz Ferencnek Obecse község elleni pereben megítelt összegek kiutalványozása tárgyában.
3. Szenttamás határozata a községi óvoda felépítése tárgyában.
4. Csurog határozata Kalenits Milivoj tanító földiletménye tárgyában.
5. Osóvé határozata a gazdasági iskola részere átengedendő gyakorlótér tárgyában.
6. Szenttamás határozata Manojlovits Janos végrehajtó végkielégítése tárgyában.
7. Szépliget határozata a tanügyi statisztika készítőinek díjazása tárgyában.
8. Szépliget határozata tanítói lakás céljaira szolgáló házvetele tárgyában.
9. Martonos határozata az utcaszabályozás folytán veendő illetve eladandó ingatlanok árának meghatározása tárgyában.
10. Mohol határozata a pénztárnok által illetéktelenül befizetett földhaszonber visszatérítése tárgyában.
11. Overbász határozata ingatlan eladása tárgyában.
12. Ujsóvé határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában.
13. Militics határozata az iskolaépület tulajdonjogának telekkönyvi kiigazítása iránt.
14. Ada határozata az iskolanénék iskola-átalánya tárgyában.
15. Obecse határozata Fencs Márton állatorvos temetési költsége tárgyában.
16. Batmonostor határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.
17. Zenta határozata Brukner testvérek raktárhelyiség bérletének meghosszabbítása tárgyában.
18. Szegbegy határozata az árvatári kezelési díjak megállapítása tárgyában.
19. Palánka határozata Dénes István végrehajtó fizetés felemelése tárgyában.

Próbálom vigasztalni.

— Csak jó fűzője legyen. A fő a fűző. Minden attól függ. Bécsből hozassa. Az enyém is onnan való!

— A mama nem költ rám olyan sokat. Azt mondja: még ráérek nagy leány lenni. Ő ebben a korban még egész rövid ruhát viselt. De nekem nem lehet. A mama szégyenli is, hogy ilyen kövér vagyok. Mindig szid. Azt mondja: lustaságtól van. Mert nem szeretek megmozdulni. Hát tehetek róla? Nézem, hogy hull a sok fehér hópehely és elfeledkezem magamról és másról. Valami különös szibbadás og el. Miért? kegyed jobban érti azt, mert költő. Én nézem a hópehelyeket és elfeledkezem a harisnyákról, amiket be kell foltozni. Aztán szidnak.

— Hát mért nézi a hópehelyeket? minek az, ha nem gondol közbe semmire? Maga ne ábrándozzék, hanem nevensen. Mert tizenhat éves tudja? hogy én találjam ki, miért zsidbad meg? Mit tudom én! Bizonyosan valami bolond francia könyvet olvasott s annak egy jelenete felizgatta. Nem jó regényt olvasni tizenhat évvel.

— Hát mit csináljak? A mama is tiltja.

De ellopom és éjszaka titkon olvasok. Mit ér? Reggelre be vannak esve a szemeim. De jó étvágyam van. Megiszom a kávémát és hizom. Én nagyon boldogtalan vagyok.

— Oh Mici, óh, óh, szerencsétlen.

A csufondáros hangom miatt megsértődik és megy.

Hála Istennek! becsukhatom az ablakot és tovább szöhetem a gondolataimat valamiről, aminek még egyelőre nem tudom a nevét. De mire tökéletesen kialakul lelkemben a hangulata, vers lesz belőle, szerelmes dal valakihez, aki mosolyogva hallja . . .

A Micivel még nem végeztem, már itt a másik, aki déltől estig duruzsolja a fülem halatlan panaszokkal.

— Engem senki sem tud szeretni, lássa. Senki, higye el. Nem említem a nagyvilági asszonyokat, akik művészek és kritikusok egy személyben. Én nem tudok meghódítani egy 16 éves, kis, esetlen leányt sem, aki csupa határozatlan vágy és hajlandóság. Miért van ez, nem tudom. Mi nem tetszik bennem a nőknek? Nem vagyok sem rút, sem ostoba! Hát mi? szerencsétlen vagyok? Ennyi az egész. Mióta a feleségem, szegény, elhagyott, azóta

minden asszony hátat fordít nekem. Isten tudja, nem akarnak engem. Hát miért? Eszembe jut, hogy az a szegény asszony megátkozott. Azt mondta, ne legyen asszony több a számomra! Ne szeressenek többé engem. Megfogant volna az átok? Nem, nem hiszek ilyen sophoklesi bűnhődés lehetőségében. Valószínű, hogy azért van így, mert egyszerűen — megöregedtem.

Mit nevet? Mert nincs egy szál ősz hajam? Mit tesz az, ha nem látszik is meg rajtam? Az asszonyok megérik azt az állatiasan finom ösztönükkel. Talán a pillantásomból látják, ami fagyosan siklik végig rajtuk. A kalapjuk csinált virágjának rezdülése megremegettett mások. Most, a legszebb fedetlen vállakat látom, ellenállhatlan vágat érzek, hogy befődjem egy darab szürke, szurós, durva daróccal. Hát mi ez?

Elhallgat és keserveset szippant a szivarján, ami félig kialudt a hosszú meditálás alatt.

— Mit hazudik! — mondom én neki. A multkor láttam az utcán valaki után vágatott. Hát illik ez? Hát maguk miatt ne lépjen az utcára egy fekete kötényes kislány, kezében egy kalapdobozzal?

20. Dérnye község határozata a körállatorvos látogatási díjai tárgyában.

21. Bácsújfalú község határozata a körállatorvos látogatási díjai tárgyában.

22. Vajszka község határozata piaci helypénzszedés tárgyában.

23. Mecsegy Gyula állatorvos oklevelének meghirdetése.

24. Matkovits Béla apatini járási főbírónak kérvénye ezen állásáról való lemondása iránt.

25. Bácsalmás, Kúld, Bácsszentiván és Sándor községek 1902. évi, Nadalja 1895. évi közpénztári számadása.

H i r e k.

Lapunk olvasóinak és barátainknak boldog újévet kívánunk.

Állami főfelügyelő. A vallás és közoktatásügyi miniszter az újvidéki gör. kel. főgimnáziumra nézve ezen középiskola meglátogatásával és ebben az állami főfelügyelet gyakorlásával az 1904-5 iskolai évre dr. Margalits Ede budapesti tud. egyetemi nyilvános rendes tanárt bizta meg.

Vöröskereszt-bál Apatinban. Az Apatinban megalakult országos vöröskereszt-egyesület fiókja tegnap fényes bált rendezett az egyet eljaira. A bál kitűnően sikerült s azon nemcsak Apatin és környékének ifjúsága adott találatot, hanem egy helybeli, valamint a távolabbi környék ifjúsága is. A rendezőség a legnagyobb figyelemmel teljesítette kötelességet, úgy hogy a jelen voltak a legszebb emlékekkel eltelten távoztak a sikertől mulatságról, melyről részletes referátát lapunk jövő számában hozunk.

Városi közgyűlés. Városunk törvényhatósági bizottsága ma d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

Eljegyzés. Ómorovici Vojnits Elemér földbirtokos jegyet váltott Jankovits Margit urleánnyal, Jankovits Aurél volt szabadkai főispán leányával Szabadkán.

Hajós község képviselőtestülete mult esztendőben megtartott közgyűlésében 60,000 korona hozzájárulási segélyösszeget szavazott meg a dunapataj-bajai vasútvonalra oly kikötéssel, hogy a vasútvonal Homokmégy felől a morci erdő mellett, az uradalmi Schweitzer járáson, zsellérbirtokokon keresztül, a pücedombok alatt vezetessék Rém, Csávoly községek felé Baján.

Eljegyzés. Pallein János a helybeli főgimnázium jeles tanára a napokban tartotta eljegyzését Jaros Valéria urleánnyal, Jaros Gusztáv vállalkozó leányával Zomborban.

Jegyzőválasztás Óbecsén. Óbecsén a mult héten ejtették meg az aljegyzőválasztást. Az aljegyzőségre huszonkilencen pályáztak. A pályázók közül Sikopária Dusán oklevelés jegyzőt választották meg egyhangulag.

Estély Bezdánban. A „Bezdáni magyar asztaltársaság” folyó évi december hó 31 én (szombaton) esti 8 órakor (a Berr Ottó fele vendéglőben) felolvasó és zeneelőadással egybekötött családi Szilveszter estét tart. Az est műsora: 1. „Hangulat a táborban”. Irta és felolvassa: dr. Gál Rezső. 2. „Történet”. Irta és felolvassa: Janda Matild. 3. „Vegyesdalok”. Fuvolán előadja: Császár József. 4. „Meleg van!...” Irta és felolvassa: Szilágyi Lajos. Az elnökség.

Érdekes lelet. Bulkesz község környékén Jung Jakab földbirtokos, régiségi ásatásokat eszközöltetett. E buvárodás fényes eredményre vezetett, amennyiben a régi Bolykeszi község maradványait, mely a mohácsi csata alkalmával feldúlott — megtalálták. Azonkívül találtak sírokat tele emberi csontokkal, régi fegyverekkel, arany gyűrűket, Jung ezen tárgyakat a nemzeti múzeumnak fogja átengedni.

Vasuti kocsik lángokban. Újvidékről jelentik: A Zimonyból Újvidékre haladó vonaton szombaton nagy szerencsétlenség történt. Egy harmadosztályú utas elejtett egy benzines tüveget, amely a padlón levő gyufától meggyuladt és csakhamar az egész kocsit tüzet fogott. Leirhatatlan zűrzavar támadt az utasok között. Többen égési sebeket szenvedtek, egy utas a lábát törte el, egy asszony, aki kiugrott a kocsiból, az arcán sértült meg. A vonatot nagynehézzen megállították, de akkor már az egész vasuti kocsik elégett.

A hódsági tisztviselő otthon 1904. évi december hó 31 én Szilveszterestélyt rendez, a következő műsorról: 1. Szent az érzet. Törökötől. Férfikar. 2. Szabad előadás: „Valami a spiritizmusról” címen, előadja dr. Veber Ignác bácsordasi községi orvos. 3. Régi nóta Lánytól. Férfi négyes. Éneklik: Tóth János, Hrubány Illés, Hrubány Ferenc és Schneider Ferenc. 4. Nemzeti zászló. Hubai Károlytól. Férfikar. — Kezdeté este 8 órakor. Beléptidij nincs.

A fagy áldozata. Temnyák István tavankuti napszámos karácsony másodnapján ellátogatott István nevű ismerőseihez és a sok névnap köszöntés alatt annyira elázott, hogy hazaérve, az istállóban fektült le, ahol reggelre halva találták. A rendőri hullaszemle megállapította, hogy a halált megfagyás idézte elő.

Hajtóvadászat az utcán. Monostorszegi levelezőnk írja: Vadászaink közül szállóigévé kezd válni, hogy: „Kevés a nyúl — ha azonban a nyulak is tudnának beszélni, bizonyára ők is felsóhajtának, hogy: „Soha annyi vadász, mint az idén”. Ezeknek a szegény s már természetükénél fogva is igen félénk állatoknak különösen karácsony és újév táján nagyon zaklatott az életük. Minden dűlőben, minden árokban és bokorban ellenség les rájuk. Nappal a vadászok puszkájától, éjjel pedig a ravasz róka cseleitől kell rettegniük. Csoda e, ha ilyen körülmények között a kétségbeesés még a faluba is bekergeti szegénykéket. Érdekes jelenet játszódott le a karácsony előtt való napon, benn a községben. Egy szorongatott mezei nyúl futott egyik utcáról a másikra. Érdekes fordulatok, bravuros ugrások tettek mulatságossá ezt az eszeveszett iramodást. Talpon volt az egész falu. Az asszonyok seprőkkel és piszkafakkal, a gyermekek pedig botokkal vették úzóba a karácsonyi peccenyét. A nagy hűbóra néhány kutya is neki rugaszkodott. Szóval, valóságos hajtóvadászat fejlődött ki az utcán. De hiába! — a nyúl mégis csak nyúl! — egy fülhosszal mindig fórbán volt a vadászokkal szemben. A türelmetlenebbek már el is süttették volna a piszkafát, de hát köztudomás szerint a faluban lőni nem szabad. Az egyik asszonynak valami jó ötlete támadt: „Káposztalevelet neki!” A szomszéd boltos meg ennél is jobbat talált ki, t. i.: „Sót a farkára!” Mire az ötletes asszony kilépett a kertből egy kötény friss káposztalevelel, az ügyes kereskedő már rátette a sót a nyúl farkára s diadalmasan emelte fel hosszú füleinél fogva a karácsonyi peccenyét. A dologban legkülönösebb az, hogy ennek a mesének a fele sem tréfa.

Országos gazdaggyűlés. Az országos magyar gazdasági egyesület a torontálmezei gazdasági egyesülettel karöltve gróf Dessewffy Aurél diszelnökele alatt 1905. évi január hó 8 án Nagybecskerekén országos gazdaggyűlést tart, amelyre a gazdaközönség figyelmét felhívjuk.

Megőrült. Szabó István 70 éves ómorovici lakoson az örültség a napokban teljes mértékben kitört, mindent összetört, zuzott mi kezébe esett, végre a szerencsétlent ártalmatlanná tudták tenni s bezárolták a megfigyelő kórházba.

Öngyilkosság. Orszállási tudósítónk írja: Rendl Antal ottani lakos, alig 24 éves fiatal ember felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Csak nem régen jött haza a katonaságtól — fiatal özvegyet hagyott hátra. A községben általános iránta a részvét.

Elpirult, nevetett.

— No lássa, hát megcsipett. De ez sem olyan — hogy is mondjam — ez is csak azt bizonyítja, amit az előbb mondtam. A kislány kilék a kalapos boltból. Remek, formás kis jószág. A lábai oly parányiak. Mindenki utána fordul. Én nézem és azt gondolom, nem kellene-e megmondani neki, hogy ne lépjen oly kacérul és ne himbálja ugy a derekát. Ezért mentem utána, csak ezért.

— És megmondta neki?

— Akartam. De a kicsike mikor megszólított vörös lesz, mint a pipacs és elkiáltja magát: „maga szemtelen, nem takarodik tüstént”. Mit tehettem? mennem kellett. Egypár fakóképű asszonyság, aki tanuja volt a jelenetnek, ugy is nagyon dörmögött és válogatatlan kifejezéseket röpitett utánam, melyek között legenyhébb volt az „aszfaltbetyár”, így magyarázzák félre a mai világban az erényt.

— Szegény barátom!

— Ah, ez mind semmi. Sokkal nagyobb csalódásokat is átéltem már.

— Azóta, hogy elvált a feleségétől?

— Mit tagadjam? azóta is. Az ember

mindaddig kénytelen csalódni az asszonyokban, ameddig csak szereti őket.

— De ha már nem szereti?

— Akkor viszont visszakívánja a csalódásokat. Ebből áll az élet.

— No nem egészen — de mégis szomorú a szerencsétlenség. Maguk férfiak még csak lebirják valahogy, de mi...

Hevesen pattant föl.

— Ó csak hallgasson. Épp maguk asszonyok elégedetlenkednek folytonosan.

— Ne mondja. Nekünk elég ha szeretnünk. Maguk első sorban szeretve akarnak lenni.

Hátra hajtotta a fejét és nem felelt. A fali órát nézte, melynek mutatója lassan, alig észrevehetőleg kúsza végig az aranyozott pontokat. Keserves gondolatai lehettek, mert néha behunyta a szemét s mikor ismét fölnyitotta, fényes volt a könnytől.

— Hiába minden — mormogta később — mintegy megadva a választ arra, amit gondolt. Ez mind nem igazi ok. Hiába is töprengenek fölötte, az a valószínű — az átok. Az, az. Istenem, ki hinné...

Leesüggasztette a fejét, mely erős volt

és élettelen s amely fölött hallatlanul, bá' következetesen suhogott a kérlelhetetlen Nemezis szöges ostora. Az átok...

*

Késő délután van. Az utcám olyan csöndes, mintha az összes lakók kiköltöztek volna belőle. A kocsit megfekszi a sár szomorúan, feketén. Az utszéli akácok hóuzmarái behullanak.

Igen sötét az ég. Felhők mintha ránehezdnének a kémények csucsára.

Az én szomorú emberem fölkel és megy. Lassan botorkál az utcán végig, míg egyszer csak megáll, mintha hirtelen leszögezték volna.

Az utcasarkon akkor fordult be Mici, a szomorú leány, kék ruha volt rajta, lóbalva elfordította a fejét, mikor észrevette, hogy nézik.

Az én emberem pedig megfordult utána; nézte mohón, csillogó szemekkel, látható gyönyörűséggel szemlélve kurta ruhája lebbenését.

Mici, a karakter, nem állta tovább; visszafordult.

Egy-egy percre összenéztek, aztán mentek tovább, kiki a maga útján.

Az éjszaka dér lesz...

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden január hó 22. napján d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi utca 1.) beiktandók.

Magas életkor. Zsablyai levelezőnk írja: Folyó hó 20-án temették el nagy részvét mellett Juhász Albert volt földművest, aki 110 éves korában halt meg Zsablyán. Juhász Bácsmartonon született 1794-ben. Sok minden bajon ment keresztül, 1848-ban végigküzdötte önvédelmi harcunkat és számos ütközetben vett részt. Életerejé az utolsó percig nem fogyott. Még egynéhány nappal ezelőtt mindennapos utjára, a templomba ment. Ritkaság, hogy valaki három században éljen!

A börtönben tanulta. Veszedelmes pénzhamisító bandát tartóztatott le az ünnepek alatt a majsai csendőrség. Ez a banda — mint nekünk írják — huszkoronás aranyakat hamisított. Kuklis János majsai lakos felesége, Figura Rozália az ünnepek előtt sok mindenfélét vásárolt. Többeknek feltűnt, hogy ez a földhözragadt szegény asszony a piacon a legszebb baromfiakat vásárolta össze, az üzletekben pedig drága rubaneműt s más egyebet vásárolt s mindenütt arannyal fizetett. Többen meg is kérdezték Kuklisnéét, honnan szerezte azt a sok pénzt, mire az asszony azzal felelt, hogy az osztálysorsjáték húzásán nyertek 4000 koronát s az összeget aranyokban fizettek ki. Sokan elhitték Kuklisék szerencsésjét, csak a csendőrmester kételkedett s utána járva a dolognak, alaposan szemügyre vette az egyik huszkoronás aranyat, melyet Kuklisné váltott fel. Ekkor kiderült, hogy az a huszkoronás arany igen ügyes hamisítvány. A fölfedezés után a csendőrség rögtön házkutatást tartott Kukliséknál, ahol sok ilyen kész hamisítványt talált. Ezenkívül megtalálták még a hamisítvány készítéséhez használt gipszmintákat, ugyancsak a hamisításra használt fémkanalakat is. Kuklisék e fölfedezés után bevallották, hogy a hamisítványokat tulajdonképpen egy Vetró János nevű rabviselt ember készíti, ők csak helyet adtak a készítéshez és a kész hamisítványokat forgalomba vitték. A csendőrség ezután rövid nyomozás után Vetrót Tazlar községben meg is találta. Ezzel az emberrel különös felfedezésre jutott a csendőrség. Találtak nála kész nyomtatott utasításokat a 20 és 10 koronás aranypénzek hamisításához, továbbá az 5 és 1 koronás ezüstpénzek készítéséhez. Ezekben az utasításokban részletesen le van írva miként kell a különböző fémekeket vegyíteni, hogy színre és csengésre hasonló legyen a valódi pénzhez, továbbá miként kell a mintákat elkészíteni. Ezeket az utasításokat — mint Vetró bevallotta — kiszabadulása előtt a fegyházban kapta egyik rabtársától s ezek után csinálta meg a sikertelt hamisítványokat. A csendőrség Vetrót és a Kuklis házaspárt letartóztatta és az elkobzott bűnjelvényekkel együtt átadta a balasi királyi járásbírósnak.

Az oldalborda. Az ember nagy szomorúan állított be a napokban a kórházi inspekción orvoshoz:

— Kérem tekintetős ur, baja van az oldalbordámnak.

Az orvos nem teketóriázott sokáig, rá-mordult az emberre:

— Le a kabáttal, inggel!

— De kérem szeretettel...

— Ne fecsegen annyit. Vagy azt akarja, hogy én vetkőztessem le?

Avval neki is látott nagy dérrel-durrall az orvos vetkőztetni az embert.

— De...

— Ne fecsegen annyit. Majd ha meg-láttam a sebet, akkor beszélek.

Félmeztelenül állott az ember. Körül-gusztálta az orvos, azonban sértülésnek még csak nyomát se találta rajta.

— Hát mi a baja a kend oldalbordá-jának?

— Szörnyű nagy, tekintetős uram. Fá-radjon csak ki hozzá, ágyban fekszik szegény.

Az országos betegápolási pótadó egységes kivetése. Az országos betegápolási pótadó kivetésére nézve a pénzügyminiszter-nek egy rendelete akként intézkedik, hogy ez az adó ezentúl nem az adózóknak minden egyes adóneme után külön-külön irassék elő, hanem az illetőnek összes évi adója után vettessék ki. Megszűnik ezzel az adóhivatal-oknak, illetve kivető bizottságoknak az a föltette terhes kötelezettsége, hogy a beteg-ápolási pótadót a föld, a házbér, tőkeka-mat, kereseti s egyéb adók után külön kü-lön számítsák ki. A jövőben tehát a külön-fele adónemek egyesített összege után fogják ezt a pótadót előírni, melynek kezelése te-kintetében további újítás az, hogy ezen adó könyvelése a belügyminiszterium számvevő-ségétől a pénzügyminiszteriumba utaltatott át. Az alap föltéti rendelkezés azonban to-vábbra is a belügyminiszteriumnak mint leg-főbb közegészségügyi fórumnak hatásköré-ben marad.

Weinhut-féle betörés tettese.

Bajmokról írják: Kültető fogást csinált Nuszpl bajmoki rendőrséget 22-én, esztörtökön. Egy véletlen nyomára vezetett egy körözött, vesze-delmes betörőnek, elfogta a Weinhut féle nagy betörés tettesét, ki mindent töredel-mesen bevallott. Nuszpl rendőrséget, mint rendesen, esztörtökön tartotta meg rendes heti razziaját. Ennek során azután meglepő dolognak jött nyomára. Egy kétes birtó éjjeli mulatóhelyen véletlenül kipattanották, hogy röviddel azelőtt érdekes vendégek volt, nagy-szerűen mulatott és mikor fizetésre került a sor, pénz helyett értékes üvegvágó gyémánttal fizetett. Nuszpl — ki tudott a Weinhut féle betörésről — e váratlan felfedezés meglepte, az ott talált tárgyakat természetesen lefog-lalta. Ezután sorra vette az összes éjjeli koresmakat s a Steiner féle vendéglőben azután megtalálta a bőkezű mulatózó egy gyanús külsejű alak személyében, kit — igazolni nem tudva magát — a rendőrségre kísért. Ott persze hosszasan vallatták, de nem bírtak belőle semmit kicsikarni. Arra a kérdésre, hogy hogyan jutott a gyémánt üvegvágók birtokába, valig azt felelte, hogy azzal kereskedik. Másnap 23-án pénteken azután a hozzáintézett keresztkérdéseknek nem bírva ellentánni, egyet gondolt és min-dent töredelmesen beismert. Bevallotta, hogy neve Deutsch Menyhért és foglalkozásra nevezve üveges segéd, egy izben már volt is alkalmazásban Weinhutnál. A betörést úgy kö-vette el, hogy egy őrizetlen pillanatban be-lopódzott a műhelybe és mikor már bezárták az üzletet, feltört egy ajtót és észrevétlenül kiosont. A lopott tárgyakat Szabadkáról Baj-mokra jövet potom árért eladta. A veszélyes betörőt most a rendőrség őrzi, míg a sza-badkai ügyészség börtönébe át nem kísérik.

Ujság árverés. A zombori keres-kezők testületében az ujságok elárvereztetése január hó 11-én d. e. 11 órakor fog meg-történni.

Al-pénzhamisító családja. Szinte csodálatos, hogy vannak még mindig jámbor parasztok, kik az al-pénzhamisítók (mert ilyen csoda is létezik) felfangjának feltűnnek. A mese a rendes sablonos történet. Sztolics Zsiván sajkásszentiváni napszámos még a nyáron összetalálkozott Pilicsánszki Dusan újvidéki rovott multu ismerősével, aki el-mondta Sztolicsnak, hogy van neki egy olyan gépe, melybe ha felülről beledobnak egy darab ólmot, alul kiesik egy vadonatúj 5 koronás. El is vitte Sztolicsot lakására és ott rögtön csinált is 5-6 darab ötkoronást Sztolics szemeláttára, kinek az új pénz annyira megtetszett, hogy rögtön adott Pilicsánszki-nak 100 korona foglalót a szállítandó 5 ko-ronásokra, darabját 52 fillérral számítva. Jó ideig csalogatta Pilicsánszki a lépéremet Sztolicsot, ki folyton hordta neki a jó pénzt, ösz-szesen 480 koronát, míg végre a leszámolás-nál kistült a család. Pilicsánszki még rossz pénz sem adott a 480 koronáért s a rend-őrség előtt avval védekezett, hogy a kapott pénzt elmulatta. Pilicsánszki ellen megindí-tották a büntető eljárást.

Borkezelési tanfolyam. A föld-miveléstudományi miniszter az okszerű pincekeze-

lésre vonatkozó ismeretek terjesztése végett (a budafoki egyéves pincemesteri tanfolyam-mal kapcsolatosan) nagyobb, önálló szőlőbir-tokosok vagy gazdaszjtjeik számára időleges két hétig terjedő borkezelési tanfolyamot tartat Budafokon 1905. január 16-tól 28-ig naponként délután a pincemesteri tanfolyam helyiségeiben. A tanfolyamra való felvétel végett a folyamodó nevének, lakhelyének és foglalkozásának közlése mellett közvetlenül a pincemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulni.

Orvosi körökben

már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserű-víz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felül-mulja. Kérjünk határozottan Ferenc Jó-zsef keserűvizet.

Művészet — Irodalom.

Doktor ur. Molnár Ferencnek ki-tűnő vigjátékát pénteken mutatta be a jelen-legi társulat. A tavalyról oly előnyösen ismert darab ez évben is telt házat teremtett, ami-ben azonban nagyrésze van annak is, hogy két vendég lepett a közönség elé. Az egyik zombori Mezey Ella k. a. a fővárosi színi-tanoda II. éves növendéke, a másik Virányi Sándor, ki szintén bácskai s eddig a Kre-csányi fele társulatnak volt tagja. A közönség nagy várakozással tekintett a két vendég-fellépés elé s különösen Virányi játéka ké-pezte a komoly magfigyelés tárgyát, miután ő szerződés céljából mutatkozott be a közön-ségnek. A címszerepben Szathmáry alakított. Játéka közepes volt s még csak halvány ár-nyékát sem képezte a tavalyi Szénásy-féle alakításnak. Puzsér szerepét Virányi játszotta. Ez a különös szerep benne egy ügyes inter-pretátorra talált. Játéka arról tett tanúságot, hogy nem afféle színpadi mesterember, mert dacára annak, hogy a szerepbe valóssággal beugrott, a közönség dicséretét érdemelte ki átgondolt alakításával. Virányit első fellép-te után az igazgató Irsay helyébe szerződtette. A másik vendégszereplőről szólna, annak figyelembevételével, hogy még nagyon is kezdő, mégis dicséretileg kell nyilatkoznunk. Halás szerepének minden előnyét kihasználva, Mezey Ella bizalmat előlegeztetett magának arra, hogy a jövőben mint ügyes színész-nő fog kitűzőtt céljának megfelelni. Attérve a többi szereplőkre dicsérettel kell megemlé-keznünk Györfy Matild, Szathmáryné, Sik, Gözon, Hatvani, Borsódi és Irsay alakításáról.

Hajduk hadnagya. Czobor Károly is azok közé a muzsikuskok közé tartozik, akik nagyon értenek ahhoz, mint lehet „be-tétekkkel“ a világ szemébe port binteni és a busás tantiémekeket bezsebelni. A hajduk had-nagya legalább ezt bizonyította. Ami muzsika a vasárnapi premiéren és a keddi ismétlésen elhangzott, abból nagyon kevés csattant ki a szerző muzsikális szívéből. Csupa ismert igazán szép melódia volt valamennyi, melyet nagy szakértelemmel gyűjtött egy tetszetős csokorba a darab szerzője (?). És ha ezt ér-demnek írta fel a közönség, úgy mi sem helyeztük magunkat vele ellentétbe. Legyen a szerző boldog és tanuljanak tőle a bozon-tos fejtű, mélabus tekintetű kezdő muzsiku-sok: ilyen darab vezet a Parnassusra! Oh Strauss, Lehár, Planquette és a többiek. Micsoda kicsiny emberek vagytok ti a haj-duk hadnagya szerzőjéhez képest, aki halomra dönt minden iskolát és nagyobb szecesszió-nista magánál a fogalomnál. A darabnak, melynek itt adjuk teljes tartalmát, igen kétes

sikert ért el. A zenét komolyan méltányló és értő közönség bosszankodva ismert a pillanatról-pillanatra a régi zenerészletekre és kimondotta tartózkodás nélkül a maga lesújtó véleményét.

Azok azonban, kiket a látványos scenirozás — mely valóban frappáns hatású volt — bilincselte le, azok csakis magasztalták a dolgot. Merlegelve már most e két körülményt, teljes meggyugvással mondhatjuk, hogy a darabok tökéletes sikere nem volt. Egy két énekszám elég kedves volt, de ezeknek hatását nagyon ellensúlyozta az idegen tollak kacérkodása. A szereplőket természetesen nem érintheti a darabról mondott kritika, mert valamennyien jól játszottak. A címszerepben Polgár — eltekintve az énekét — nagyon hatásosan játszott és fényes bizonyítékát adta sokoldalúságának. A szép Icig szerepében Hatvani remekelt. Hájast pedig kitűnően személyesítette Irsay. A nők közül nagyon bájosak voltak: Hatvaniné és Gergely, kiknek sok taps jutott ez estén. Kiss Pista darabos volt, ami sokat levont alakításának értékéből. A kisebb szerepekben Sik és Gózon voltak jók. A rendezés kitűnő volt, az új jelmezek nagy hatást keltenek. A zenekar szép és egyöntetű játékaért érdemel dicséretet.

Első felvonás. A hajduk tábora a Dunaparton. Az ébresztő után Hajas strazsamester tudatja az éjjeli őrs parancsnokával Gaston de Jaucourt kadéttal a kiadott hadiparancsot, mely szerint a döntő roham előtt senkinek se szabad a tábor, különbeni fejvesztés terhe mellett, elhagyni. Ezt megtudja Gastontól az esztergomi rondella előtt fekvő vegyes kiltönmény vezére is, Blanchefort gróf, aki nem busul ezen, mert atyja Cécqui herceg tudatta vele, hogy utban van Buda alá a trianoni színészársulat Turlupin vezetése alatt, aki majd elűzi a tabori élet unalmát a három tilalmas nap alatt. E közben érkezik Barbarina, Hajas felesége és elpanaszolja, hogy az ő szemfényve Boronay Imre hajdubadnagy kártyán összeveszett Albufera spanyol kapitányval, akivel épp most parbajt viv. A parbaiban Imre megsebezte a spanyolt, aki boszút forral a hajdubadnagy ellen, mert a kártyaasztalnál meggyalazta. Jön Szép Icig is, a császári hadak kéme és jelenti, hogy ő hozta Magyarországra Turlupin társulatát, amely nemsokára érkezik. E közben kívül török martalócok megtámadják Scherffenberg Jadwiga grófnő kocsiját, de Imre és barátai kimentik a veszélyből. A szép grófnő megkéri Imrét, hogy kísérje el lóháton addig, míg biztonságban lesz. Imre felhevült a grófnő kedvességén és elkíséri. Mire visszajő ki van hirdelve a hadiparancs, Imrét elfogják és haditörvényszék elé viszik.

Második felvonás. Imre fogoly a fővárta sátorában, ahol meglátogatja Jadwiga. Biztatja, hogy megmentőjét megszökteti a fogságból, de Imre nem akar szökni. Viszik a haditörvényszék elé és barátai a grófnővel azon tanakodnak, hogy miként lehetne Imrét a főbelövéstől megmenteni. Tanácskozas közben Gaston és Szép Icig kifőzik azt a tervet, hogy ők játsszák majd az érkező francia színészek szerepeit, este leitatták a tiszteket és a Hajas által fellázított hajduk segítségével kiszabadítják Imrét, de nem szökés céljából, hanem azzal a szándékkal, hogy a hajduk rohamoszlopához viszik, melyek a vár falának megmászására van kirendelve. A tervet kiviszik, nagy tivornya van a tiszti főszektorban, ahol a halálra ítélt Imrét bajtársai

bucszatják. A tivornya hevében a hajduk betörnek, Imre a vértéseket a maga részére hódítja és mialatt az elázott idegen tisztek tehetetlenül bevernek szerteszét, a hajduk, a Barkóczy és Petneházy-buszárok trombitásai Imrét diadalban viszik a rohamoszlophoz, amelynek az ágyuk dörgése megadta a jelet a várfal megvívására.

Harmadik felvonás. Az égő és romba lőtt Budavárában. Jadwiga hajdurubában részt vett az ostromban. Imre első volt a falon és ezen a címen jussa van nagy kitüntetésre. Jadwiga e helyett a megkegyelmezését kéri a lohringeni hercegtől és keresi a főparancsnokot. De Imrét ezalatt szökevénynek hirdették ki és Albufera egy őrzőjével elfogja. Nyomban, a parancs értelmében, főbe akarja lövetni, amikor Jadwiga és Blanchefort megérkeznek a kegyelmet biztosító okmányval. Blanchefort megbocsát a vele üzött csínyért és meglepetve ismeri fel a francia színész nőben, aki az éjjel tüzesen udvarolt, a saját kadetját — Gastont. A kiállott kalandok után Imre és Jadwiga, akik egymásért életüket kockáztatták, örökre egyesülnek a bajtársak és barátok üdvriadalma közt.

A „Vasárnapi Ujság“ ünnepi albuma. A „Vasárnapi Ujság“, a legrégebbi s legnagyobb terjedelmű magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, mely most 52 ik évfolyamába lépett, karácsonyi és újvi számával nagy és díszes tünepi albumot küld előfizetőinek. E színes arany nyomtatott borítékkal ellátott albumnak négy színes műmelléklete van, melyek művészi színpompája az eredeti festmények hatását teszi. Négy nagy művészünk munkái ezek, u. m. Benezur Gyulanak „Gloria in excelsis deo“ című, Székely Bertalannak „A Murányi Venus“ című festménye, „Amor és Psyche“, Lotz Károly képe, s Munkácsy Mihálynak „Befordultam a konyhára“ című népeleti genképe. A nagy terjedelmű album szépirodalmi közleményeiben érdekes és becses olvasmányok nagy mennyisége van összegyűjtve. Mikszath Kálmán, a „Vasárnapi Ujság“ birneves főmunkatársa „Az ördögös pipa“ címmel az ő meleg humorával irt meg egy a régi világból való mulatságos történetet; ezenkívül meg öt eredeti elbeszélés van az albumban Baksay Sándortól, Berezik Árpádtól, Pekár Gyulától, Gyarmathy Zsigánétól és Kisbán Miklóstól, mindegyik eredeti rajzokkal illusztrálva. Szász Károly eddig kiadatlan műfordításai mellett eredeti költeményeket irtak az albumba: Levay József, Szabolcska Mihály, Endrédi Sándor, Lampérth Géza, Radó Antal, Sajó Sándor, Zempléni Árpád; Kampis János humoros költői elbeszélést. Herman Ottó, Marczali Henrik, Cholnoky Jenő, Győri Ilona, stb. érdekes cikkei egészítik ki az album tartalmát. A tartalommal egy színvonalon áll a nagyszámú képek művészi becsé. A Hary Gyula, Hegedűs László, Lincz Lajos, Pataky László, Richter Aurél stb. által rajzolt illusztrációk fokozzák a szöveg érdekességét. Több művészi szép kép a karácsonyi ünnepi érzést kelti fel a nézőben; a régi Budapest emlékezetét kiváló művészek festményei után készült képek elevenítik fel; a kínai és japán művészetet a helyszínén készült képek mutatják be. A humor is több rajzzal van képviselve az illusztrációk között. Az ünnepi album összesen 64 eredeti képet tartalmaz. Bolti ára az albumnak 3 korona; a „Vasárnapi Ujság“ előfizetői — az 1905 ben belépő új előfizetők is — ingyen kapják. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 4 korona, felévre 8 korona. Az előfizetések a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalába, Budapest, IV., Egyetem utca 4. szám alá küldendők.

Hazánk. Mielőtt valamely politikai napilapra előfizetne, hozasson mutatványszámot a Budapestben megjelenő Hazánk című egyedüli magyar agrárpolitikai napilapból.

A Hazánk, melynek cikkei az ország legelső gazdasági írói és publicistái írják, a magyar gazdaközönségnek nélkülözhetetlen szüktségletét képezi. A Hazánk vidéken már a reggeli órákban olvasható. A Hazánkat Buday Barna szerkeszti. A Hazánk előfizetési ára negyedévre 7 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Közgazdaság.

A bácskai komlótermelésről.

Az utóbbi években az érdeklődés Bácskában is fokozottabb mértékben fordult a komlótermelés felé, úgy hogy pár év alatt már több mint 500 katasztrális hold földterület van komlóval beültetve, sőt a telepítés napról napra fokozott mértékben emelkedik, jölehet a kormány részéről sem a telepítés, sem az értékesítés nemcsak hogy támogatásban nem részesült, de határozottan ellenzésre talált. Hogy mindezen dacára a telepítés terjed, annak oka az, hogy eddig kedvező ár mellett volt értékesíthető. Hogy azonban ez mindig így legyen, abban kételkedünk, s hogy az elért árnál nagyobb ár elérhető nem lett volna, azt nem hisszük. Nálunk Bácskában sem a komló nemesítésére, sem pedig a termés minél jobb értékesítésére semmi gondot nem fordítanak, holott köztudomású dolog, hogy mindig a jobb minőségű áru felé irányul a kereslet, ezé a jövő! A megfelelő ár pedig csakis a világpiacon érhető el.

Ezideig nálunk a telepítés egyszerűen úgy történik, hogy Futakról vagy Petrőcéről hoznak dugványokat, azokat gondolom szerint elültetik s készen vannak, az értékesítés pedig úgy történik, hogy bevárják a cégek utazóit, akik aztán összebeszélve, annyit adnak a termésért, amennyit jónak látnak. Hogy ez így nem maradhat, az kétségtelen. De ne várjuk az állam gyámkodó kezét, cselekedjünk magunktól, miként azt mások is teszik.

Százban vagy Ausztriában például egyleteket alakítottak, amelyeknek céljuk a legnemesebb s legjobb komló termelésének előmozdítása, értékesítésnek a megkönnyítése s a fajok hamisítatlan megőrzése s forgalombahozatala céljából azok megjelölése s pecséttel való ellátása stb.

Nálunk az erdélyi komlótermelés tekintetében már történt valami, amennyiben Lajosfalván egy szövetkezet alakult a komló értékesítésére. Segesvárott egy komlótermelő szövetkezet alakult a komlónak közösen való értékesítésére s a komlótermelés előmozdítására, sőt ez utóbbi vásárral is van összekötve.

Hogy itt Bácskában is valamit tenni kell, az kétségtelen. Hogy azonban e célra szövetkezet vagy komlótermelési egyesület, részvénytársaság avagy közkereseti társaság lenne alakítandó, arra nézve állást nem foglalunk; leghelyesebb volna, ha e célból az összes érdekeltek egy a megye székhelyén, Zomborban tartandó értekezletre összejönnének s mint halljuk, Cséser Lajos komlótermelési tanár szándékozik is e tárgyban az összes érdekelteket legközelebb összehívni. Mi magunk részéről ezért melegen üdvözlöjük s várjuk a mielőbbi meghívást.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsém a husz-fogyasztó közönségnek nagybecsű tudomására hozni, hogy a **marhabus árakat** a mai naptól fogva

leszállítottam

és pedig:

II. osztályu főzni való 64 fil.,

I. " " " 88 "

Peesenyehus 96 "

további intézkedésig.

Tisztelettel

Kiss Sándor,

mészáros. 3-1

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendőiben jártas egyén azonnal alkalmazást nyerhet. Bővebb értesítést ad **Ladány Ervin** közs. jegyző **Kerényen.** 3-1

6297. szám. kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

Bács községben leköszönés folytán a végrehajtói állás üresedésbe jött, melyre pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 720 kor. készpénzfizetés és intési díjak.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **1905. évi január hó 15-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Hódság, 1904. december 20. án.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

2-2

TEA RUM.

Eredeti import.

Ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer-, csemege- és festékkereskedésében
ZOMBORBAN. 6-3

BORELADÁS!

Ó fehér, siller és vörös borok eladók. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos 3-2

Özv. Gyurisits Szávóné
Zomborban, Nemesmiliticsi-utca 266. szám.

Mellékjövedelem.

Régi jó hírnevű **biztosító intézet**, amely az **összes biztosítási ágazatokban** működik, megbízható, agilis 3-2

helyi ügynököket

keres a következő községekben, u. m.: **Bacska-rtes, Csonoplya, Gador, Kerény, Körtés, Küllöd, Militics, Nemesmilitics, Orszállás, Szilberek, Szond és Veprődön.**

Ajánlatok „**Biztosítás**“ jelige alatt e lap kiadóhivatalához intézendők.

Hirdetmény.

A paeséri gör. kel. szerb hitközség ezenel közlirre teszi, hogy a tantermek kibővítését, átalakítását, valamint a tanító-, tanító-, paplakás és templom átalakítását árlejts útján kiadja.

Az elkészített költségvetés szerint:

1. A tantermek kibővítése, átalakítása, az iskolai butorok beszerzése s a tanító- és lakás átalakítása 4309 K 22 f.
2. A tanító lakás átalakítása 301 " 20 "
3. A pap 124 " 90 "
4. A templom átalakítása 1146 " 30 "

Összesen 5881 K 62 f.

1. Az árlejts **1905 évi január hó 29-én (16-án)** az iskola helyiségében tartatik meg.

2. A hitközség fentartja azt a jogot, melyik vállalkozóra bizza a munkát.

3. A megbízott vállalkozó köteles 10%-ot mint óvadéket készpénzben lefizetni, valamint a költségvetés elkészítési árát is.

4. Bővebb értesítés alulírott elnöktől megtudható, akinél az elkészített költségvetés is megtekinthető.

Kelt Paeséron, 1904. december 22-én.

Csupity János, Vidity Makszim,
egyházi jegyző. 2-1 elnök.

91/II. 1904. szám.

KIHIRDETÉS.

A sztansiesi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvezető helyettese kihirdeti, hogy:

1. Nuszpl István ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása róm. katolikus, lakóhelye Sztansies, születési helye Sztansies, ideje 1880. évi október hó 5. napja s aki Nuszpl István és neje szül. Haberbusch Anna sztansiesi szülők törvényes fia.

2. Ginder Katalin ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, lakóhelye Sztansies, születési helye Sztansies, ideje 1887. évi április hó 17. napja s aki Ginder János és neje született Schaffer Teréz sztansiesi szülők törvényes leánya egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, a kiknek a nevezett házassulokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előljárósága (illetőleg anyakönyvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Sztansieson és a „Bácska“ című lapban.
Kelt Sztansieson, 1904. évi december hó 22-ik napján.

Antunits József,
anyakönyvezető-helyettes.

5524 szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye zombori járásához tartozó Ujszivác községénél elhalálozás folytán üresedésbe jött 2 szülész női állásra ezennel pályázatot nyitok és föl hívom az állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen föl szerelt kérvényeiket hozzám **1905. évi január hó 20-áig** nyujtsák be, mert a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Az állások javadalmazása a következő:

Az I. ső bábai állás javadalmazása áll: 76 korona készpénz és 400 □ öl ingatlan haszonélvezetéből.

A II. ik bábai állás javadalmazása áll: 88 korona készpénzből.

Zombor, 1904. december hó 14-én.

Tarczay,
főszolgabíró.

2-1

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Hirdetés.

Boldogult férjem hagyatékában az alább jegyzékelt **orvosi szakművek** vannak, melyeket egyenkint vagy összesen **jutányos áron eladok** — A művek a következők:

1. Magyarország orvosi Bibliographiája. *Győri F.-től.*
2. Nepszerű egészségtan. *Erismantól.*
3. Psychopathia secuális. *Kraft Ebng.*
4. A belgyógyászat körébe tartozó tudományok. *Gerlőczy—Kétly—Tauszk.*
5. Sebészet. *Dr. Kuzmik Pál.*
6. Az egészségügyi vizsgálatok módszerei. *Rigler.*
7. Terápia I. II. III. kötet. *Dr. M. P. Hutter.*
8. Az ember származása. *Darvin.*
9. Bács-Bodrog vármegye Biographiája. I. II. kötet.
10. Kinderheilkunde. *Nogel Biedert.*
11. A tejlvasztás és szoptatás. *Dr. Temesváry K.*
12. Sebészet kézikönyve *Druitt Surgeon.*
13. Frauenkrankheiten. *Sároeders.*
14. A dietetika tankönyve. *Hirschler-Ferray.*
15. Az antisepticus és Asepticus orvoslás módok története. *Dr. Manning.*
16. Az orvos működési köre az igazságügyi szolgálatban. *Moravcsik—Sólyom.*
17. A tüdővész szanatóriumi gyógyítása. *Dr. Kuthy—Korányi.*
18. Gyakorlati elmekörtan. *Dr. Moravcsik Ernő.*
19. A szülészet könyve. *Kézmárszky T.*
20. Gyógyászat. *Dr. Tauszk.*
21. Sebészeti műtétan. *Schmid.*
22. Törvényszéki orvostan. *Dr. Belky.*
23. Ember bonetan. I. II. *Krause—Mihálkovic.*
24. Elmekörtan. *Salgó.*
25. Lehrbuch der Geburtshilfe. *Sekroeders.*
26. Az anthropológia kézikönyve. *Dr. Topinard Pál.*
27. Elmekörtan. *Kraft Ebng.*
28. A belgyógyászat kézikönyve. I. II. III. IV. V. VI. *Dr. Kétly—Bókay—Korányi.*

Ezenkívül vannak orvosi műszerek.

Az árakat hozzám intézendő kérdésre tudatni fogom.

Cservenka (Bács-Bodrog vármegye).

3-1 **Özv. dr. Schneider Kornélné.**

Legfinomabb dessert csokoládé

kapható * - 3

ifj. Heindlhofer Róbert
fűszer-, csemege- és festékkereskedésében
ZOMBORBAN.

6275. szám.
kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

Bács Bodrog vármegye hódsági járáshoz tartozó Militics 3700 — nagyrészt németajku lakossággal bíró nagyközségben lemondás folytán megüresedett orvosi állásra pályázatot nyitok.

Az orvosi állással egybekötött javadalmasítás:

1. Évi 1400 korona készpénz fizetés a községi pénztárból havi előleges részletekben.
2. Látogatási díj nappal 60 fillér, éjjel 1 kor 20 fillér.
3. Halottkémlésért 40 fillér.
4. Műtét díjak: a) minden foghuzásért darabonként 1 korona;

b) külső a bőr felületén eszközözendő apróbb felvágás vagy szúrás 2 korona;

c) seb bevarrás és felnyitás 10 korona;

d) szülésnél való közreműködés, a test külső felületén lévő jelentékenyebb daganatok eltávolítása, fül, szemhéj és egyéb helyen végzendő plasztikus munkálatért 20 korona;

e) szüléseknél végzendő és minden belső nagyobb mérvű műtétekért, ideértve az amputálást is, 40 korona.

Felhívom folyamodókat, hogy szabályszerűen s a német nyelv ismeretét is tanúsító hatósági bizonylattal felszerelt kérvényeiket hozzám **1905. évi január hó 25-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Hódság, 1904. december 24-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

2-1

GERGUROV DÁNIEL ZOMBOR.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, Kossuth Lajos (fő) utca, saját hazamban 1824. év óta fenálló**

vas- és szénkereskedésemet

megnagyobbítottam és áruaktáromat gazdagon felszereltem. Az abban kapható vasárak a következők:

Vas- és ércárak. Lakatos, kovács és asztalos szerszámok. Gazdasági eszközök. Konyhaberendezések. Vasöntvények. Ekerészek. Tengelyek. Kocsivasalások. Nagy szerkovács árak. Kapák Ásók és lapátok. Villák. Kaszák. Fűrészek és reszelők. Láncok. Szegek. Csavarok. Mérlegek. Ablak- és ajtóvasak. Butorvasalások. Lemezárak. Zománczott bádóg- és öntött vasedények. Öntött vas- és bádógkályhák.

A vaskereskedésem mellett be vagyok rendezkedve **HÁZI SÜRGÖNYÖK BERENDEZÉSÉHEZ** szültséges **ÁRUKKAL**, azonkívül **ÁLANYOZOTT GYÁRTMÁNYOKKAL**.

Üzletem továbbra is megmarad a **belföldi szén, porosz diószén, faszén és légszeszgyári pír (coax) szén** megrendelési helye és raktára.

Végül azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű

*--6

Beck, Koller és Társa

bécsi, berlini és londoni cégnek vegyészeti festék-, termény- és kencegyártmány

főraktára nálam lett berendezve és így e szakmába vágó összes árak nálam beszerezhetők, u. m.:

Olajok és kencek, olajmázak, ultramarin különlegességek, kék, barna, vörös, zöld, sárga, szürke, fekete, fehér és bronzfestékek, zománcmáz festékek, szobapadló festékek, szobapadló kenőcsök, szerszámok, folyékony papárok, olaj- és kátrány festékek, időváltózással ellentálló homlokzat festékek. Esetek első minőségben.

Mindezen árak nálam gyári áron kaphatók, azok valódisága és tartósságáért kezeskedem.

Midőn a házam és személyem iránt eddig tanúsított igaz jóindulatukért őszinte köszönetet mondok, kérem, hogy ezen jóindulatukkal a jövőben is kitüntetni és az újjászervezett üzletemet magas pártfogásukba venni sziveskedjenek.

Kitűnő tisztelettel

Gergurov Dániel.

Arlejtési hirdetés.

A zombori gör. kel. szerb egyház-község ezennel közhírré teszi, hogy a zombori egyházközséghez tartozó nagy épületben levő 11 elsőemeleti szobának javítását és pedig: kőműves, ács, asztalos, lakatos, üveges és mázó összes munkáit arlejtés útján kiadja. Az erre vonatkozó költségvetés az egyházközségi pénztár helyiségében betekintés végett ki van téve. Megjegyzendő, hogy ezen munkálat sürgős, de mindamellett jó és szolid kivitele elváratik. A kiküldött választmány vállalkozókkal szemben bizalmi jogát fentartja, úgy mint a vállalkozók személye irányában netáni bánatpénzt kívánja-e vagy sem.

Írásbeli úgy mint szóbeli ajánlatok

1905. évi január hó 5-éig bezárolag nyujtandók be.

Zombor, 1904. december hó 27 én.

A zombori gör. kel. szerb egyházközség kiküldött választmánya.

Felhívás.

A hátralékban levő „Néphitelbank részvénytársaság Szenttamason“ részvényesei felhivatnak, hogy az utolsó részletet, részvényenként 40%, 30 nap alatt fizessék be, mert ellenkező esetben elmennek a társaság alapszabályai értelmében a 14. §. fog alkalmaztatni.

Szenttamás, 1904. december 26.

Tisztelettel

Néphitelbank részvénytársaság
Szenttamáson.

Ujévre!

Francia és
magyar
COGNAC
LIQUEUR

stb. 3-3

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer-, csemege- és
festékkereskedésében
ZOMBORBAN.

Korcsolyákból nagy raktár!!!

A trieszti linoleum-gyár képviselőjét

megnyertük, módunkban van tehát a n. é. közönségnek a **valódi linoleumot hallatlan olcsón** ajánlani.

A valódi linoleum (parafa szőnyeg) nem tévesztendő össze az eddig általánosan ismert viaszos vászon futóval; **nálunk** csak annyi, mint a viaszos **tartósabb, elegánsabb és szebb** a linoleum ára **vászoné, de használatban** s ennek köszönheti nagy elterjedtségét: előkelő úrilakokban, pénzüntézetek, színházak-, szállodák-, kórházak- és vasúti kocsikban.

Izléses mintájú futók és szőnyegek nagy választékban.

Érdeklődőknek alaposan ismertető füzetek rendelkezésre állanak.

Ez alkalommal felhívjuk a n. é. közönség figyelmét óriási raktárunkra.

A férfi és női divatoikkok, berndorf alpaca- és chinaezüst használati és dísz- tárgyak, karlsbadi porcellán szervizek, Ditmár-féle villanylámpák, bel- és külföldi gyermekjátékok, utazócsikkok, esőernyők, keztyűk stb. stb. a legkényesebb izlést is kielégítik.

Az elegáns úri világnak b. figyelmébe ajánljuk **valódi angol** nyakkendőinket, valamint fehérneműraktárunkat.

Mindennemű diszmitárgyak karácsonyi és alkalmi ajándéknak.

Grammophonok „Odeon” lemezekkel, egy lapon két felvétel.

Számos látogatást kér

mély tisztelettel

GOLDFÄHN SÁNDOR ÉS FIA
ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS-UTCA.

120-19

Csipkék, szalagok, ruhadiszek.

Illatszerek, szappanok, puderek.

Sétapálcák, borostyánszipkák, tajtékpipák, gyermekkocsik.

7947. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

Járásom székhelyén a 20000 lakossal és nagy értelmiséggel bíró Obecsén tisedésben levő községi orvosi állásra 6708/1904. sz. a. f. évi október 20 án hirdett pályázati hirdetésben a kérvények beadására adott határidőt a község képviselőtestületének kérelme folytán ezennel meghosszabbítom és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt és eddigi működésüket igazoló bizonyítványokat hozzám **1905. évi január hó 15-ig** okvetlenül terjeszszék be, mert a később érkezőket figyelemben részesíteni nem fogom.

Az állás javadalmazása:

1600 korona évi — havi előleges részletekben kiszolgáltató évi fizetés. Ezenkívül trachoma gyógykezelési díj évi 400 korona van az álláshoz fűzve, amely évi 400 korona azonban ideiglenes jellegű.

A községi orvos köteles a község vagyontalan betegeit úgy a bel mint a külterületen ingyen gyógykezelni.

A vagyonos betegek gyógykezeléséért a következő látogatási díjak számíthatók fel:

1. Az orvos lakásán nappal bármikor jelentkező betegtől 60 fill.

2. A beteg lakásán a beltérleten 1 kor.

3. A beteg lakásán a község beltérletén kívül eső szalmalmokban, a fetelepeken és az ugynevezett Botra nevű szőlőtelepen 2 korona.

4. A szállásokon 3 kor. — Megjegyzetetik, hogy éjnek idején — értve télen esti 7 órától reggeli 7 óráig, nyáron esti 8 órától reggeli 6 óráig a fenti díjak kétszerese számítható fel.

A község beltérletén kívül lakó betegek látogatása alkalmával természetben való fuvarra avagy fuvardíjra is tarthat igényt a közs. orvos.

Kisebb sebészeti műtéteknél a rendes látogatási díjak kétszerese, nagyobb műtéteknél egyezségileg megállapított díj számítható.

Orvosi bizonyítvány díja 2 kor.

Obecse, 1904. december hó 14 én.

Dr. Balaton,
főszolgabíró.

HIRDETMÉNY.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy itthelyt **Zomborban, Apatini-ut 8. szám alatt saját házamban**

gazdasági gépműhelyt

rendeztem be. — Műhelyemben mindennemű **gazdasági gépek**, különösen **lokomobilok** önjáró szerkezettel újonnan készíttetnek, azonkívül elvállaltatnak jótállás mellett mindazon javítások, melyek úgy az ipari, valamint a gazdasági gépek szakmaiba vágnak. Minden munka izlésesen és pontosan lesz elkészítve, mindenkoron jutányos árak mellett.

Kérve a nagyérdemű közönség szives támogatását, maradtam

tisztelettel:

Stiefelmayer Károly,
okl. gépész.

5072. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

A bácsalmási járáshoz tartozó Mélykut községben tisedésben levő községi másod-segédjegyzői és községi irnoki állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állásokra pályáznak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **1905. évi január hó 10-ig** nyujtsák be.

Elkésve érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A községi másod-segédjegyzői állás javadalmazása havi előleges részletekben kifizetendő 857 korona készpénz fizetés, — az irnoki állás javadalmazása pedig évi 800 korona.

Bácsalmás, 1904. december 22 én.

Szutrély Lipót,

főszolgabíró.

2-1

Alkalmi vétel.

HALIFAX
KORCSOLYA.

1 pár 3 korona.

Ifj. HEINDLHOFER RÓBERT

fűszer-, csemege- és festékkereskedésében

ZOMBORBAN.

6-3

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvrendelési irodája.